

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΙΩΝ CYPRUS NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION

Ταγματάρχου Πουλιού , 1
Διαμ. 101, 1101
Λευκωσία, Τ. Θ. 24015
Κύπρος
Τηλ : + 357 22 771994
Φαξ : +357 22 771989

Email: cy.n.a@cytanet.com.cy
<http://www.cyna.org>

1, Tagmatarchou Poulou street
Appart. 101, 1101
Nicosia, P.O. Box 24015
Cyprus
Tel : + 357 22 771994
Fax : + 357 22 771989
Email: cy.n.a@cytanet.com.cy
<http://www.cyna.org>

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΑΙΩΝ / ΜΑΙΕΥΤΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΑΙΩΝ / ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

Αγαπητά μέλη του ΠΑΣΥΝΜ και
Συνάδελφοι,

η Επιτροπή Μαιών / Μαιευτών του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών, εγκρίθηκε κατά την έκτακτη Γενική Συνέλευση του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών την 28^η Νοεμβρίου 2009. Κατά την Γενική Συνέλευση την 28^η Ιανουαρίου 2010 διεξάχθηκαν για πρώτη φορά οι εκλογές για ανάδειξη της 9μελούς Επιτροπής Μαιών / Μαιευτών. Η επιτροπή θα λειτουργεί υποστηρικτικά και σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΝΜ έτσι ώστε να διεκπεραιώνει επιτυχώς τις αρμοδιότητες και δραστηριότητες του, όπως αυτές απορρέουν από το Άρθρο 20 των περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμων και σχετίζονται με τα επαγγελματικά δρώμενα και τεκταινόμενα της Μαιευτικής. Προσβλέπουμε στην αμοιβαία συνεργασία σας και είμαστε πάντοτε στη διάθεση σας για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Μαιών / Μαιευτών - Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών.

Ο καταρτισμός του Συμβουλίου της Επιτροπής Μαιών/Μαιευτών σε σώμα για τη χρονική περίοδο 2010 - 2012 πραγματοποιήθηκε κατά την πρώτη συνεδρίαση στις 8 Φεβρουαρίου 2010 και έχει ως εξής:

8^ο ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Στις 12 - 13 Μαρτίου 2010 στο ξενοδοχείο Coral Beach στην Πάφο, διεξήχθη επιτυχώς το 8^ο Κοινοπολιτειακό Συνέδριο Νοσηλευτών της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας με τίτλο "Advancing Health through Nursing: Commonwealth's European Perspectives". Διακεκριμένοι συνάδελφοι τόσο από χώρες τις κοινοπολιτείας (Ηνωμένο Βασίλειο, Κύπρος, Μάλτα) όσο και από άλλες χώρες (ΗΠΑ, Ιορδανία, Πορτογαλία, Αυστραλία και Ελλάδα) παρουσίασαν ομιλίες

αναπτύσσοντας πληθώρα θεμάτων. Μεγάλη τιμή και προνόμιο για την Επιτροπή Μαιών (ΕΜ) - ΠΑΣΥΝΜ, είχε η συμμετοχή του κύριου Vitor Varela εκπρόσωπου της Νότιας Περιφέρειας της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (ICM).

Με πρωτοβουλία της συναδέλφου Μαρίας Παπαδοπούλου, η οποία εκπροσωπούσε τον ΠΑΣΥΝΜ στην ΔΣΜ

(ICM) κατά την περίοδο 2008 - 2010, είχε προσκληθεί και παρευρεθεί ο συνάδεοφος Μαιευτής Vitor Varela από την Πορτογαλία, Εκπρόσωπος της Νότιας Ευρωπαϊκής περιφέρειας όπου ανοίγει και η Κύπρος στη ΔΣΜ (ICM). Η ΕΜ μαζί με άλλες μαιές οι οποίες παρευρίσκονταν στο συνέδριο, είχαν την ευκαιρία να ακούσουν τον κο Vitor Varela. Επιπρόσθετα μοιράστηκαν την γνώση και τις εμπειρίες του επικεντώνοντας το ενδιαφέρον στον 5^ο Στόχο της Χιλιετίας για την αναβάθμιση της μητρικής - νεογνικής υγείας, καθώς και της αναπαραγωγικής υγείας της γυναίκας. Συζητήθηκαν το σχέδιο δράσης και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαιές προς επίτευξη του στόχου αυτού στην Κύπρο.

5^η ΜΑΪΟΥ ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΡΑ ΜΑΙΩΝ

Τελέστηκε με μεγάλη επιτυχία εκδήλωση στο ξενοδοχείο Κλεοπάτρα για όλες τις μαιές της Κύπρου. Την εκδήλωση τίμησαν με τη παρουσία τους η βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού και μέλος της Επιτροπής Υγείας της Βουλής κα Στέλλα Κυριακίδου,

Πρόεδρος:
Νίκη Παναγιώτου
NAM III Λ/σίας

Αντιπρόεδρος:
Στέλλα Λεοντίου
NAM III Λ/σίας

Γραμματέας:
Ελένη
Χατζηγεωργίου
ΤΕΠΑΚ

Ταμίας:
Μαρία Παναγιώτου
Γ Ν Λ/σου

**Βοηθός
Γραμματέας:**
Φανή Γονατά
NAM III Λσίας

Βοηθός Ταμίας:
Ιωάννα Τιμοθέου
Γ Ν Λ/σου

Μέλος :
Αθηνά Καρασιαλή
NAM III Λσίας

Μέλος :
Αγγέλα Κυπριάνου
NAM III Λσίας

Μέλος :
Σκεύη Κανταρή
NAM III Λσίας

ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΥ.ΝΜ
κος Ιωάννης Λεοντίου, ο
Αναπληρωτής Διευθυντής
Νοσηλευτικών Υπηρεσιών κος
Αντρέας Ξενοφώντος, η
Διευθύντρια της Ν & Μ Σχολής
κα Μίτσιγγα και ο διευθυντής
της Γυναικολογικής και
Μαιευτικής κλινικής Ν.Α.Μ. ΙΙΙ
Λευκωσίας κος Σταύρος
Νεοφύτου. Στην εκδήλωση
παρευρέθηκαν γύρω στις 90

κα Στέλλα Λεοντίου αντιπρόεδρο της
ΕΜ και η παρουσίαση του θέματος της
ημέρας « *Ο κόσμος χρειάζεται τις Μαιές
τώρα περισσότερο από ποτέ*» από τις

μαιές αφυπηρετήσασες και μη, τόσο
από το δημόσιο όσο και από τον
ιδιωτικό τομέα. Απευθύνθηκε
χαιρετισμός εκ μέρους της ΕΜ από την

συναδέλφους κα Μαρία Δίστρα και κα
Μαρία Γεωργίου. Ακολούθησε ποίημα
αφιερωμένο στην μαία και απονομή
τιμητικών πλακετών στις
αφυπηρετήσαντες μαιές για την
προφορά τους στον χώρο της
μαιευτικής.
Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με τσάι για
όλους τους παρευρισκομένους.

Παράλληλες εκδηλώσεις κατά την 5^η Μαΐου Διεθνή Ημέρα Μαιών:

- ❖ Κυκλοφόρησε Δελτίο τύπου στα ΜΜΕ με το θέμα της ημέρας « *Ο κόσμος χρειάζεται τις Μαιές τώρα περισσότερο από ποτέ*» δίνοντας έμφαση στον μειωμένο αριθμό μαιών παγκόσμια και την ανάγκη της στρατολόγησης τους προς επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων 4, 5, 6 της Χιλιετίας.
- ❖ Η πρόεδρος της ΕΜ κα Νίκη Παναγιώτου, μίλησε στο ραδιόφωνο και έδωσε συνέντευξη στην Cyprus Mail τονίζοντας την σημαντικότητα της μαιάς, στη διατήρηση της φυσιολογίας του τοκετού και στην προώθηση του μητρικού θηλασμού και την αναγκαιότητα να δοθεί στην κύρια γυναίκα η επιλογή στον τοκετό της.
- ❖ Η γραμματέας της ΕΜ κα Ελένη Χατζηγεωργίου και η Βοηθός Γραμματέα κα Φανή Γονατά, συμμετείχαν σε διαδουκτικό Διεθνή Συνέδριο επ' ευκαιρία του εορτασμού, κατόπιν πρότασης της κας Sarah Stewart, συναδέλφου από τον Μαιευτικό Σύνδεσμο Νέας Ζηλανδίας. Κύριο θέμα της συζήτησης ήταν η παγκόσμια έλλειψη μαιών και η αναγκαιότητα τους για την προώθηση των στόχων της χιλιετίας 4,5, και 6
- ❖ Κατά την διάρκεια της εβδομάδας της 5^{ης} Μαΐου, έντυπο αναφερόμενο στις εισηγήσεις του Π.Ο.Υ. "*Η γέννα δεν είναι ασθένεια*", κυκλοφόρησε από τις μαιές σε όλα τα νοσοκομεία. Το έντυπο δινόταν στις έγκυες γυναίκες και στους συντρόφους τους, κατά την επίσκεψη τους στα εξωτερικά ιατρεία στα πλαίσια προγεννητικού ελέγχου.

Εκπροσώπηση μαιών σε διεθνή σώματα:

Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών (International Council of Midwives – ICM)

Η Κύπρος συμμετέχει στην Δ Σ Μ μέσω του Νότιου Τομέα της Ευρώπης.

Η συμμετοχή σημαίνει εκπροσώπηση της ΕΜ-ΠΑΣΥΝΜ στις ετήσιες συναντήσεις του Τομέα και στην ανά τριετία γενική Συνέλευση του Συμβουλίου της Δ Σ Μ.

Εκπρόσωποι ΕΜ-ΠΑΣΥΝΜ στη ΔΣΜ κατά τη περίοδο Φεβρ. 2010-Φεβρ. 2012:

Νίκη Παναγιώτου
Ελένη Χατζηγεωργίου

Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Μαιών (European Midwives Association – EMA)

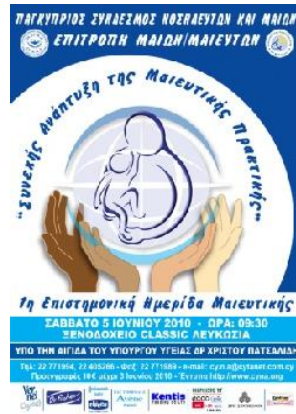
Η συμμετοχή σημαίνει εκπροσώπηση της ΕΜ-ΠΑΣΥΝΜ στις ετήσιες συναντήσεις του Συνδέσμου οι οποίες γίνονται κάθε χρόνο τέλος Σεπτεμβρίου. Η Κύπρος φιλοξένησε την ετησια Γενική Συνέλευση του EMA το 2006 στη Λάρνακα.

Εκπρόσωποι ΕΜ-ΠΑΣΥΝΜ στον ΕΣΜ κατά τη περίοδο Φεβρ. 2010-Φεβρ. 2012:

Στέλλα Λεοντίου
Μαρία Παναγιώτου

1^η Επιστημονική Ημερίδα Μαιευτικής

Με τίτλο "Συνεχής Ανάπτυξη της Μαιευτικής Πρακτικής" διεξήχθη η 1^η Επιστημονική Ημερίδα Μαιευτικής στις 5 Ιουνίου 2010 υπό την αιγίδα του Υπουργού Υγείας Δρ Χρίστου Πατσαλίδη στο ξενοδοχείο Classic στη Λευκωσία. Την ημερίδα παρακολούθησαν 100 συνέδριοι παγκύπρια τόσο από το δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα μεταξύ των οποίων μαιές, νοσηλευτές, γιατροί κι ακαδημαϊκό προσωπικό.

Ο αριθμός των συνέδρων σημείωσε μεγάλη επιτυχία εφόσον οι μαιές είναι 170 παγκύπρια.

Χαιρετισμό απεύθυναν ο πρόεδρος του ΠΑ.ΣΥ.ΝΜ κος Ιωάννης Λεοντίου και η Αναπληρώτρια Διευθύντρια Νοσηλευτικών υπηρεσιών κα Σταυρούλα Μιχαήλ, η οποία κήρυξε και την έναρξη των εργασιών της Ημερίδας εκ μέρους του Υπουργού. Η πρόεδρος της ΕΜ κα Νίκη Παναγιώτου

μέσα από την ανάπτυξη του θέματος της ημερίδας καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τόνισε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαιές και η μαιευτική πρακτική στην Κύπρο. Υπογράμμισε την έλλειψη μαιών στην Κύπρο, καθώς και τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει στον τομέα της ιατρικοποίησης του τοκετού που ίσως να σχετίζεται και με την στην αύξηση των Καισαρικών Τομών στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, επισήμανε ότι η μαιευτική εκπαίδευση πρέπει να εισαχθεί στο πανεπιστήμιο ώστε να εναρμονιστεί με την ευρωπαϊκή οδηγία της Μπολόνια να αποκτήσει η Κύπρος αυτάρκεια σε μαιές.. Εξίσου σημαντικό ζήτημα είναι η απουσία των Μαιευτικών Υπηρεσιών από την Δομή του Υπουργείου Υγείας και η εξαφάνιση του επαγγελματία Μαία από τη Δημόσια Υπηρεσία το οποίο έχει συντελέσει στο να μην γνωρίζει ο σημερινός νέος τον επαγγελματία μαία.

Τομών στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, επισήμανε ότι η μαιευτική εκπαίδευση πρέπει να εισαχθεί στο πανεπιστήμιο ώστε να εναρμονιστεί με την ευρωπαϊκή οδηγία της Μπολόνια να αποκτήσει η Κύπρος αυτάρκεια σε μαιές.. Εξίσου σημαντικό ζήτημα είναι η απουσία των Μαιευτικών Υπηρεσιών από την Δομή του Υπουργείου Υγείας και η εξαφάνιση του επαγγελματία Μαία από τη Δημόσια Υπηρεσία το οποίο έχει συντελέσει στο να μην γνωρίζει ο σημερινός νέος τον επαγγελματία μαία.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν τα εξής θέματα:

Από τον αρχάριο στον ειδήμονα. Δρ. Λυκερίδου Κατερίνα, Καθηγήτρια Μαιευτικής - ΤΕΙ Αθηνών.

Διασφάλιση Ποιότητας στην Παροχή Μαιευτικής Φροντίδας. Φανή Γονατά, Μαία - ΝΑΜ ΙΙΙ Λευκωσία.

Η ανάπτυξη πολιτισμικής επάρκειας στη Μαιευτική πρακτική. Δρ. Χριστιάνα Κούτα, Λέκτορας - ΤΕΠΑΚ.

Το δικαίωμα της γυναίκας για ενημερωμένη επιλογή τύπου τοκετού. Ελένη Χ" Γεωργίου, Μαία, Μαιευτική Εκπαίδευση - ΤΕΠΑΚ.

Αξιολόγηση Καρδιοτοκογραφίας. Σάββας Αργυρίδης, Ειδικευόμενος Μαιευτήρας Γυναικολόγος - NAM III Λευκωσίας.

Ρηφλεξολογία και εγκυμοσύνη. Μαργαρίτα Γιακουμή, Μαία - Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού.

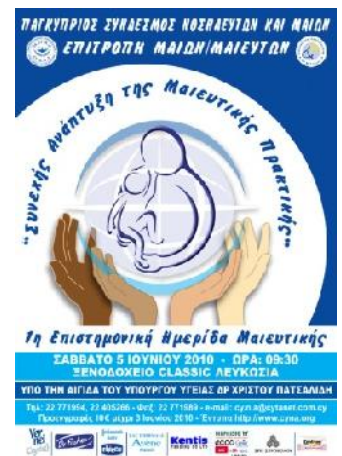
Διαχείριση εγκύου με προεκλαμψία. Δημήτριος Χαρίσης, Ειδικευόμενος Μαιευτήρας Γυναικολόγος - NAM III Λευκωσίας

Πως αξιολογώ ένα Υπερηχογράφημα εγκυμοσύνης. Στέλλα Λεοντίου, Μαία - NAM III Λευκωσίας

Επιλόχεια κατάθλιψη. Ευάγγελος Αναστασίου, Ψυχίατρος - Ιδιωτικός Τομέας.

Τα πορίσματα της Ημερίδας έχουν καταγραφεί ως εξής:

- ❖ Έγινε αναφορά για την ανάπτυξη της χρησιμότητας (στο μαιευτικό επάγγελμα) εφαρμογής του μοντέλου BENNER, στη σταδιακή ανάπτυξη των μαιών σε πέντε φάσεις: 1)αρχάριο, 2)προχωρημένο αρχάριο, 3)επαρκή, 4)ικανό και 5)στον έμπειρο επαγγελματία υγείας. Η συνεχής αυτή ανάπτυξη αφορά την αλληλεξάρτηση της θεωρίας και πρακτικής, βασισμένη σε ερευνητικά τεκμηριωμένα δεδομένα μέσω μεθόδων όπως ανασκόπηση, ανατροφοδότηση, κριτική σκέψη για τους αρχάριους μέχρι τη καινοτόμο, διαισθητική, δημιουργική δράση εμπειρογνώμονα μαίας.
- ❖ Υπάρχει συνεχής πρόκληση σε ότι αφορά τη βελτίωση της παροχής ποιοτικής μαιευτικής φροντίδας μέσα στα ευρύτερα πλαίσια αναγκών για βελτίωση στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας όχι μόνο μείωση νοσηρότητας και θνησιμότητας. Η βελτίωση των δεικτών που καθορίζουν τα επίπεδα ποιότητας της φροντίδας υγείας (συστήματα, δομές, διαδικασίες βελτίωσης απόδοσης) θα πρέπει να αποτελεί το κυρίαρχο στόχο των πολιτικών που αναπτύσσονται και εφαρμόζονται από την πολιτεία και την επιστημονική κοινότητα.
- ❖ Λόγω των δημογραφικών, κοινωνικοπολιτισμικών αλλαγών των τελευταίων χρόνων και της εξατομικευμένης φροντίδας που εφαρμόζεται υπάρχει ανάγκη διαπολιτισμικής μαιευτικής φροντίδας.
- ❖ Η ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των μαιών στη διαπολιτισμική φροντίδα διενεργείται σε 4 στάδια :
  1. πολιτισμική επαγρύπνηση
  2. πολιτισμική γνώση (τουλάχιστο των πιο συχνών)
  3. πολιτισμική ευαισθησία
  4. πολιτισμική επάρκεια.Η ενσωμάτωση, αποδοχή – εφαρμογή διαπολιτισμικών πρακτικών στη καθημερινή μαιευτική πρακτική, ενδυναμώνει τη μαία και βελτιώνει τη ποιότητα της υγείας και της παρεχόμενης φροντίδας.
- ❖ Κατά την διερεύνηση του δικαιώματος της γυναίκας για ενημερωμένη επιλογή τόπου τοκετού διαφάνηκαν τα εξής:
  1. Αποτελεί δικαίωμα κάθε γυναίκας η επιλογή τόπου τοκετού ιδιαίτερα επειδή πρόκειται για προσωπική συναισθηματική κατάσταση .
  2. Οι πρώτες ερευνητικές προσπάθειες στη Κύπρο υποδεικνύουν ανεπάρκεια στη πληροφόρηση των γυναικών σε σχέση με τις προσφερόμενες επιλογές για το τόπο τοκετού.
  3. Ο ρόλος των μαιών στη διαμόρφωση πολιτικών πληροφόρησης είναι σημαντικός.
  4. Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του Γ.ε.Σ.Υ. θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμμετοχή των μαιών της Κύπρου σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και παροχής μαιευτικής φροντίδας.
- ❖ Η ερμηνεία του ΚΤΓ προϋποθέτει καλή γνώση της φυσιολογίας και παθοφυσιολογίας του εμβρυϊκού καρδιαγγειακού συστήματος και της συσταλτικότητας του μυομητρίου.

- ❖ Η ρεφλεξολογία προσφέρει μεγάλη βοήθεια στη εγκυμοσύνη και τοκετό. Προσφέρει ηρεμία στη γυναίκα και ενισχύει το γονικό ρόλο, το δέσιμο του ζευγαριού και γενικά το πόνο στο τοκετό.
- ❖ Το υπερηχογράφημα είναι ουσιαστικό εργαλείο στη διάγνωση εμβρυικών παθολογικών καταστάσεων και την εκτέλεση θεραπειών. Οι μαιές καλούνται μέσα από τη συνεχή επιμόρφωση να ενημερώνονται για τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο της προγεννητικής υπερηχογραφικής εξέτασης.
- ❖ Η αιτιολογία της Προεκλαμψίας παραμένει άγνωστη. Η ΠΕΤ προκαλεί σοβαρές βλάβες στη μητέρα και το έμβρυο. Έγινε αναφορά στη θεραπεία και πρόληψη της.
- ❖ Η επιλόχεια κατάθλιψη υπολογίζεται ως το 7,6 % της νοσηρότητας και πρόωρου θανάτου στις χώρες της Ε.Ε. και κύρια αιτία αναπηρίας. Η επιλόχεια κατάθλιψη υποδιαγνώσκεται συνήθως και δεν θεραπεύεται έγκαιρα και σωστά.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΙΩΝ - ΕΣΜ

- European Midwives Association –EMA.

Η φετινή ετήσια Γενική Συνέλευση Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Μαιών φιλοξενήθηκε από τον Σύνδεσμο Μαιών Σουηδίας στις 24-25 Σεπτεμβρίου 2010 στην Στοκχόλμη, στην οποία έλαβαν μέρος 18 χώρες μέλη.

Η Κύπρος είχε την ευκαιρία να ανακοινώσει την δημιουργία της Επιτροπής Μαιών, υπό την αιγίδα του ΠΑ.ΣΥ.Ν.Μ, αλλά διασφαλίζοντας έτσι την αυτονομία και το δικαίωμα της να χειριστεί τα θέματα που απασχολούν την μαιευτική κοινότητα όπως η έλλειψη μαιών, η εκπαίδευση μαιών και η οργανική θέση της Μαιίας.

- ❖ Επιπρόσθετα έγινε αναφορά στα πορίσματα έρευνας για την φροντίδα κατά την περίοδο της λοχείας μεταξύ των χωρών μελών της. Η έρευνα αυτή αποκάλυψε ότι υπάρχει παρεκτόπιση ή και εκχώρηση ακόμα των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των μαιών στους Μαιευτήρες, Παιδιάτρους και Κοινωνικούς Νοσηλευτές, οι οποίοι αναλαμβάνουν την παρακολούθηση των λεχωίδων και των νεογνών. Σε αυτό αναφέρεται η αναγκαιότητα ύπαρξης νομικά καθορισμένου χρονικού διαστήματος λοχείας, κοινές συνισταμένες φροντίδας κατά την περίοδο της λοχείας ανάμεσα στις 25 χώρες μέλη και η ανάγκη εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την φροντίδα λεχωίδων. Απαραίτητη είναι τόσο η συνεχής εκπαίδευση των μαιών όσο και η εκπαίδευση των φοιτητριών μαιευτικής σε αυτόν το τομέα φροντίδας γιατί η απόκλιση των μαιών από την εμπειρία, την γνώση και την ανάπτυξη ικανοτήτων θέτει σε κίνδυνο την υγεία τόσο των μητέρων όσο και των νεογνών τους.
- ❖ Η χρησιμότητα των οδηγιών 2005/36/ΕΕ που καθορίζουν τη Μαιευτική άσκηση και εκπαίδευση ήταν αντικείμενο συζήτησης σε στρογγυλή τράπεζα, κατά την γενική συνέλευση όπου είχαμε την ευκαιρία να ενημερωθούμε από την Πρόεδρο της EMA Mervi Jokinen ότι στις συναντήσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ο EMA καλείται να απαντήσει ποια η χρησιμότητα των οδηγιών και ίσως είναι καλύτερα να αποσυρθούν. Αυτό το ερώτημα είχε να απαντήσει η κάθε χώρα στη συζήτηση και πρέπει να γνωρίζουμε ότι πολλές χώρες δεν θέλουν τις οδηγίες γιατί δεν τις έχουν καθόλου ανάγκη αφού βρίσκονται σε πολύ ψηλότερα επίπεδα άσκησης και εκπαίδευσης στη Μαιευτική από αυτά που απαιτούν οι οδηγίες. Μάλλον τους υποβαθμίζουν σαν κράτη από να τους αναβαθμίζουν. Η Κύπρος τοποθετήθηκε ότι η Μαιευτική σαν επάγγελμα είναι προνομιούχα που έχει ξεχωριστές οδηγίες και τις χρειαζόμαστε, μπορούμε όμως σαν EMA να συμβάλουμε στην αναβάθμισή τους.
- ❖ Εγκαθίδρυση σύνδεσης της EMA - Την Γενική Συνέλευση χαιρέτισε και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Μαιευτήρων-Γυναικολόγων Professor Peter Hornes (European Board and College of Obstetrics and Gynaecology – EBCOG). Η Κύπρος είναι μέλος του Ευρωπαϊκού συνδέσμου Μαιευτήρων-Γυναικολόγων. Ο EBCOG έχει άριστη συνεργασία με την EMA, η οποία λαμβάνει μέρος τα τελευταία χρόνια στα συνέδρια που πραγματοποιεί με δική της σύνοδο. Το επόμενο συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στην Ιταλία και υπάρχει ανοικτή πρόσκληση για όλες τις μαιές αν επιθυμούν να λάβουν μέρος. Κατά την γενική συνέλευση συζητήθηκαν θέματα όπως η καταγραφή στοιχείων υγείας με βάση οικονομικούς δείκτες (καθόλου στοιχεία από Κύπρο), δείκτες γεννήσεων και άλλους δείκτες υγείας/θνησιμότητας όπως καρκίνου του γεννητικού συστήματος της γυναίκας. Η EMA ζήτησε από τον EBCOG να καταλήξουν σε ένα κοινό έντυπο αναφοράς με κοινούς σκοπούς και στόχους με επίκεντρο την γυναίκα και το καταλληλότερο της φροντίδας που μπορεί να της παρέχουν οι επαγγελματίες υγείας και δόθηκε αμοιβαία υπόσχεση για διεκπεραίωση.
- ❖ Την συμμετοχή της EM – ΠΑΣΥΝΜ στην ΕΣΜ εκπροσώπησαν η πρόεδρος της EM Νίκη Παναγιώτου και η ταμίας Μαρία Παναγιώτου. Η επόμενη γενική συνέλευση του ΕΣΜ θα πραγματοποιηθεί στην Φλωρεντία της Ιταλία 23-24 Σεπτεμβρίου 2011.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ

Παγκόσμιος Ταυτόχρονος Μητρικός Θηλασμός – World Alliance for Breast Feeding Action-WABA

Παγκύπρια οι Μάιες ανταποκρίθηκαν θετικά στο κάλεσμα για συμμετοχή στον Παγκόσμιο Ταυτόχρονο Μητρικό Θηλασμό που έγινε στις 09 Οκτωβρίου 2010 και ο οποίος οργανώθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μητρικού Θηλασμού «Δώρο Ζωής».

Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού 1 - 7 Νοεμβρίου 2010

Η ΕΜ – ΠΑΣΥΝΜ σε συνεργασία με την Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού NAM III και τον Τομέα Κοινωνικής ΠΑΣΥΝΜ, διοργάνωσαν από κοινού εκδηλώσεις για την εβδομάδα μητρικού θηλασμού από την 1 - 7 Νοεμβρίου 2010. Οι εκδηλώσεις άρχισαν την 1^η Νοεμβρίου στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος III Λευκωσία και περιλάμβαναν:

- ❖ Ανάρτηση πινακίδας με θέμα το Μητρικό Θηλασμό στην είσοδο του νοσοκομείου καθ' όλη την διάρκεια της εβδομάδας
- ❖ Περιπτερο στην είσοδο του νοσοκομείου

κατά τη πρώτη μέρα της εβδομάδας όπου διανεμόνταν έντυπα σχετικά με το θέμα

- ❖ Διαλέξεις στο χώρο της Κλινικής Προγεννητικής Φροντίδας την 1η, 2η, και 3η Νοεμβρίου από τις 08:00 – 08:30 με θέμα το Μητρικό θηλασμό και με τα εξής θέματα:
  - Μόλις 10 βήματα - ο φιλικός δρόμος για τα βρέφη – Βασιλική Χατζηγιωνά
  - Τεχνική Μητρικού θηλασμού - Φρόσω Στρατή
  - Διατροφή Θηλάζουσας Μητέρας – Φανή Γονατά
- ❖ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: Κυκλοφόρησε Δελτίο Τύπου – σχετικό με το θέμα του φετινού εορτασμού «Μητρικός Θηλασμός - Μόλις 10 βήματα: ο φιλικός δρόμος για τα βρέφη». Επιπρόσθετα οι συνάδελφες Μάιες Μαρία Πάλλη και Βασιλική Χατζηγιωνά συμμετείχαν σε ραδιοφωνικές εκπομπές για ενημέρωση του κοινού για το Μητρικό Θηλασμό

Η φετινή εβδομάδα μητρικού θηλασμού στόχευε:

- στην σημασία των 10 βήματα για τον αποκλειστικό θηλασμό
- στην κινητοποίηση των συστημάτων και επαγγελματιών υγείας καθώς και των κοινοτήτων για να γίνει ο θηλασμός η εύκολη επιλογή για τις γυναίκες
- στην ενημέρωση του κοινού για τους κινδύνους από την τεχνητή διατροφή και τον ρόλο του θηλασμού στην ανάπτυξη και την υγεία των βρεφών και των μητέρων
- στην διασφάλιση ότι οι επαγγελματίες υγείας υπεύθυνοι για την φροντίδα των μητέρων και των βρεφών έχουν επαρκή εκπαίδευση στην συμβουλευτική και υποστήριξη των μητέρων για θηλασμό

- ❖ Δόθηκε έντυπο υλικό με εικόνες του Μητρικού Θηλασμού σε νηπιαγωγεία για την ευαισθητοποίηση των παιδιών.

Η ΕΜ εκφράζει τις ιδιαίτερες ευχαριστίες της προς την Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού NAM III και ιδιαίτερα στις συναδέλφους Μαρία Ηρακλέους και Βασιλική Χατζηγιωνά, για τις συνεχείς προσπάθειες που καταβάλλουν στην προώθηση του μητρικού θηλασμού.

17^{ON} ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ

Στο 17^{ON} Παγκύπριο Συνέδριο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής με θέμα «Το Νοσηλευτικό και Μαιευτικό Δυναμικό: Προκλήσεις και Προοπτικές» πραγματοποιήθηκε στις 11 και 12 Νοεμβρίου 2010 στο ξενοδοχείο Grand Resort στη Λεμεσό, οι μαιές συμμετείχαν με μια μαιευτική σύνοδο με τέσσερα θέματα.

Η σύνοδος στέφτηκε με μεγάλη επιτυχία αφού η αίθουσα είχε γεμίσει ασφυκτικά από συναδέλφους όλων των ειδικοτήτων, μαιές, νοσηλεύτες, επισκέπτριες υγείας και φοιτητές. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξαν για τα δυο θέματα της συναδέλφου Ελένης Χ' Γεωργίου «*Η εξήγηση του φαινομένου της ιατρικοποίησης του τοκετού μέσα από*

θεωρία του Φουκώ» και Νίκης Παναγιώτου «*Τα βήματα του Μητρικού Θηλασμού και η προώθησή τους στην καθημερινή πρακτική των Μαιών*».

Έχει διαφανεί ότι γύρω από αυτό τον τομέα όλοι οι επαγγελματίες υγείας διψούν για ενημέρωση γι αυτό και σαν μαιές πρέπει κάθε χρόνο να έχουμε παρουσίαση γύρω από τα θέματα αυτά, για περισσότερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων των επαγγελματιών υγείας.

3° Εκπαιδευτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Μαιών

Διεξάχθηκε το 3° εκπαιδευτικό συνέδριο της ΕΕΜ στην Μαδέιρα – Πορτογαλίας στις 19 – 20 Νοεμβρίου 2010, με τίτλο "Educators Leading the Challenges of Midwifery In Europe" – «*Οι εκπαιδευτές ηγούνται των προκλήσεων στην μαιευτική στην Ευρώπη*»

Τη διοργάνωση του συνεδρίου ανέλαβε ο σύνδεσμος μαιών Πορτογαλίας μαζί με την διοργάνωση της ετήσιας συνάντησης του Νότιου Τομέα της Ευρώπης της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών.

Με την ευκαιρία αυτής της συνάντησης του Νότιου τομέα της Ευρώπης στην Μαδέιρα οι συναδέλφοι που εκπροσώπησαν την ΕΜ στην ΔΣΜ συμμετείχαν και στο συνέδριο. Συγχαίρουμε τις συναδέλφους που με τις παρουσιάσεις τους τίμησαν την χώρα μας:

❖ Η γραμματέας της ΕΜ, Ελένη Χατζηγεωργίου είχε αναπτύξει στην συνάντηση Μαιών της

Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών Νοτίου Περιφέρειας το θέμα «*Midwives the MDGs and sustainable Services Globally*» – «*Μαιές και οι Στόχοι της Χιλιετίας – Παγκόσμια Συμβολή των Μαιευτικών Υπηρεσιών*».

❖ Η συνάδελφος Μαρία Παπαδοπούλου είχε παρουσιάσει το θέμα «*Drugs prescribing in Europe*». Ήταν ιδιαίτερη τιμή για την Κύπρο

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΑΩΝ - ΠΑΣΥΝΜ

Επιστολή για Συνάντηση Μαιών με Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου – ΤΕΠΑΚ

Γραπτή επιστολή για την άμεση έναρξη μεταβασικού προγράμματος Μαιευτικής λόγω της σοβαρής έλλειψης είχε αποστείλει η ΕΜ από τον Ιούνιο του 2010. Είμαστε απόλυτα ικανοποιημένες από την έναρξη του μεταβασικού προγράμματος Μαιευτικής στο ΤΕΠΑΚ. Το θέμα που συζητήθηκε εκτενώς την ίδια χρονική περίοδο και με το Υπουργείο της Υγείας. Αναμένεται συνάντησης της Επιτροπής Μαιών με το ΤΕΠΑΚ για θέματα που άπτονται της μαιευτικής εκπαίδευσης σε επίπεδο πτυχίου.

Συναντήσεις Επιτροπής Μαιών

- Συνάντηση με Υπουργό Υγείας Δρ Χριστο Πατσαλίδη και Αναπληρώτρια Διευθύντρια Νοσηλευτικών Υπηρεσιών κυρία Σταυρούλλα Μιχαήλ
- Συνάντηση με Βουλευτή κα Κυριακίδου
- Συνάντηση με Κλαδική Επιτροπή Νοσηλευτικού Προσωπικού/Γενικής Νοσηλευτικής ΠΑΣΥΔΥ

Εκπρόσωποι της Επιτροπής Μαιών συναντήθηκαν στις 25 Ιουνίου 2010 με τον Δρ Χριστο Πατσαλίδη και την Αναπληρώτρια Διευθύντρια Νοσηλευτικών Υπηρεσιών κυρία Σταυρούλλα Μιχαήλ, στις 08 Νοεμβρίου 2010 με την Βουλευτή κα Κυριακίδου και στις 15 Νοεμβρίου 2010 με την Κλαδική Επιτροπή της ΠΑΣΥΔΥ. Η ΕΜ παρέθεσε προ των συναντήσεων, σε γραπτή επιστολή τα προβλήματα μας και συζητήσε θέματα που άπτονται της Μαιευτικής εκφράζοντας τις έντονες ανησυχίες καθώς και εισηγήσεις προς αντιμετώπιση τους για τα πιο κάτω:

❖ *Την έλλειψη μαιών στην Κύπρο:*

Υπάρχει σοβαρή έλλειψη Μαιών στο τόπο μας και ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα. Δυστυχώς η απουσία Μαιευτικής Εκπαίδευσης, από τα Πανεπιστήμια μας και η περιστασιακή εκπαίδευση Μαιών τα τελευταία 25 χρόνια έχει οδηγήσει σε σοβαρότατη έλλειψη Μαιών με δυσμενείς επιπτώσεις στον τομέα της Υγείας όπως, την πλήρη ιατρικοποίηση του τοκετού, τα ψηλά ποσοστά των καισαρικών τομών να ανέρχονται στο 34% στο δημόσιο τομέα και 56.1% - 83% στον ιδιωτικό τομέα (το αποδεκτό όριο σύμφωνα με τον ΠΟΥ είναι 10-15%), την αύξηση της μητρικής θνησιμότητας, την μείωση των ποσοστών του μητρικού θηλασμού και την αναστολή του Μέρους Χ του Νόμου περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων.

Ως άμεση αντιμετώπιση της κατάστασης η Επιτροπή εισηγήθηκε την άμεση έναρξη προγράμματος Μαιευτικής από το ΤΕΠΑΚ, με απόφοιτους της Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Σχολής που βρίσκονται εντός και εκτός Νοσηλευτικών Υπηρεσιών καθώς και την συνέχιση του προγράμματος σε μόνιμη βάση. Με ιδιαίτερη χαρά η ΕΜ έχει καλωσορίσει την έναρξη προγράμματος Μαιευτικής από τον Οκτώβριο του 2010.

❖ *Μαιευτική Εκπαίδευση σε επίπεδο πτυχίου πανεπιστημίου στην Κύπρο:*

Η εκπαίδευση των Μαιών στο τόπο μας τα τελευταία 25 χρόνια παρέχεται μόνο σαν μεταβασικό πρόγραμμα μετά από πτυχίο Βασικής Νοσηλευτικής και έχει εναρμονιστεί σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Είναι διάρκειας 18 μηνών ή 3000 ωρών θεωρίας και πρακτικής. Οι απόφοιτοι για να εγγραφούν στο Μητρώο Μαιών βρίσκονται για ακόμα ένα χρόνο σε υπό δοκιμασία πρακτικής άσκησης, μετά την αποπεράτωση του προγράμματος. Ως εκ τούτου η μαιευτική εκπαίδευση σε επίπεδο πτυχίου πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει στα ακόλουθα:

- Θα δίνει επιλογή στους απόφοιτους Λυκείου όπως για όλα τα επαγγέλματα.
- Θα μειώσει πολύ το κόστος εκπαίδευσης Μαιών/Μαιευτών
- Θα παρέχει επάρκεια Μαιών στο τόπο μας με αποτέλεσμα την άρτια στελέχωση τόσο του δημόσιου όσο και ιδιωτικού τομέα
- Θα επαναφέρει την επαγγελματική υπόσταση του επαγγελματία «μαία» στο τόπο μας

❖ *Οργανική Θέση της Μαίας:*

Η κατάργηση της «οργανικής θέσης», του «σχεδίου υπηρεσίας» και του «τίτλου της Μαίας» από τη Δημόσια Υπηρεσία από το 1998 έχουν οδηγήσει στην αποδυνάμωση του επαγγέλματος και στην εξαφάνιση του επαγγελματία μαία με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις στον τομέα της προαγωγής του φυσιολογικού τοκετού και της προώθησης του μητρικού θηλασμού. Ταυτόχρονα με την εργοδότηση στο δημόσιο των μαιών που δεν έχουν εκπαίδευση νοσηλευτή, όπως των αποφοίτων Μαιευτικής των ΤΕΙ της Ελλάδας, σε θέση Νοσηλευτικού Λειτουργού, μας προβληματίζει αφάνταστα αφού καταργεί περαιτέρω την επαγγελματία μαία.

❖ *Μαιευτικές Υπηρεσίες:*

Η αυτονόμηση των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών τα τελευταία χρόνια είναι σημαντικότερο βήμα και έχει δώσει μια νέα δυναμική στην άσκηση της Νοσηλευτικής αλλά ταυτόχρονα και στη/ον επαγγελματία Νοσηλευτή/τρια, Μαιευτή/Μαία. Η απουσία Μαιευτικών Υπηρεσιών από τη Δομή του Υπουργείου Υγείας, μειώνει αισθητά τη φωνή των Υπηρεσιών προς την αντιμετώπιση των προκλήσεων των καιρών που είναι η μείωση της ιατρικοποίησης του τοκετού, των Καισαρικών Τομών και η προώθηση του φυσιολογικού τοκετού και η εγκαθίδρυση του Μητρικού Θηλασμού. Την ίδια στιγμή και το υπουργείο στερείται την στήριξη από τις Μαίες οι οποίες μπορούν να συνδράμουν στη χάραξη πολιτικής και κοινής πορείας ενός ολοκληρωμένου σχεδίου φροντίδας, για την έγκυο γυναίκα και την οικογένεια της βασισμένο στο «Μαιευτικό μοντέλο φροντίδας» το οποίο έχει αναδειχθεί από τους αποδεχτές υγείας ως το καλύτερο. Η Μαιευτική αποτελεί αυτόνομο - ανεξάρτητο επάγγελμα και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί ειδικότητα της Νοσηλευτικής.

- Αυτό κατοχυρώνεται από τους Νόμους Περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής οι οποίοι αναφέρονται σε δύο (2) επαγγέλματα, τη «Νοσηλευτική» και τη «Μαιευτική» και σε δύο μητρώα: «Μητρώο Νοσηλευτών» με μέρη για τις ειδικότητες της Νοσηλευτικής και το «Μητρώο Μαιών».
- Τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες της Μαιευτικής 80/154/ΕΟΚ και 80/155/ΕΟΚ (όπως έχουν τροποποιηθεί με την 2005/36/ΕΕ) οι οποίες καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές για την μαιευτική εκπαίδευση και τη μαιευτική άσκηση. Αυτό καθορίζει επίσης το μαιευτικό επάγγελμα ως αυτόνομο και ανεξάρτητο από τα άλλα επαγγέλματα υγείας.

Η ΕΜ – ΠΑΣΥΝΜ εξέφρασε τις ευχαριστίες της και επεσήμανε μελλοντική παρέμβαση τους ως απαραίτητη και καταλυτική στην επίλυση των πιο πάνω.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΑΙΩΝ/ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΠΑΣΥΝΜ

2010-2011

Η ετήσια ενημέρωση είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα: http://www.cyna.org/mw_site

Ο Παγκόσμιος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών (ΠΑΣΥΝΜ) ιδρύθηκε με βάση τις πρόνοιες των Περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμων 1988-2006. Εκπροσωπεί τους Νοσηλευτές και τις Μαίες της Κύπρου σε τοπικό όσο και διεθνές επίπεδο. Συμμετέχει σε διεθνείς οργανισμούς όπως το Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών (ICN) και η Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών (ICM). Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμμετέχει στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Νοσηλευτών (EFN) και στον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Μαιών (EMA).